

Program współpracy miasta Opola z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami na rok 2009.

Wstęp

Aktywna społeczność gwarantuje prawidłowy rozwój miasta. Jedną z form ruchu społecznego są organizacje pozarządowe istniejące w naszej społeczności lokalnej. To właśnie w nich skupiają się ludzie najaktywniejsi i najbardziej wrażliwi na problemy innych.

Skuteczna realizacja zadań publicznych wymaga wykorzystania potencjału tkwiącego w społeczności lokalnej. Zakłada się, że niniejszy Program współpracy z organizacjami pozarządowymi pozwoli wydobyć i wykorzystać tę siłę w celu dalszego rozwoju naszego miasta.

Współpraca pomiędzy organizacjami pozarządowymi a miastem Opole odbywać się będzie na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Ileć w niniejszym Programie jest mowa o:

- 1) **ustawie** – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.),
- 2) **wydziałach merytorycznych** – należy przez to rozumieć wydziały Urzędu Miasta Opola realizujące działania z określonego obszaru współpracy,
- 3) **Prezydencie** – należy przez to rozumieć Prezydenta Miasta Opola,
- 4) **organizacjach** – należy przez to rozumieć organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy,
- 5) **Radzie** – należy przez to rozumieć Radę Miasta Opola,
- 6) **koordynatorze** – należy przez to rozumieć pracownika Wydziału Gospodarki i Promocji Miasta zajmującego się współpracą z organizacjami pozarządowymi.

§ 2

Przedmiotem współpracy miasta z organizacjami jest:

- 1) realizacja zadań gminy oraz powiatu, określonych w ustawach,
- 2) prowadzenie konsultacji społecznych aktów prawa miejscowego,
- 3) badanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania,
- 4) zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w kierunku zaspokajania potrzeb społeczności lokalnych,
- 5) budowanie kapitału społecznego miasta w celu rozwiązywania ważnych problemów społecznych,
- 6) promocja Opola jako miasta otwartego na inicjatywy społeczności lokalnej.

§ 3

Cele programu:

- 1) kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy administracją samorządową a organizacjami,
- 2) zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społeczności oraz rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- 3) promowanie aktywności społecznej,
- 4) realizacja zapisów Strategii Rozwoju Miasta Opola - Stolicy Polskiej Piosenki - na lata 2004 – 2015,
- 5) wyłonienie reprezentacji organizacji w mieście w celu wypracowywania programów współpracy na kolejne lata,
- 6) wspieranie organizacji w pozyskiwaniu środków pomocowych na realizację ich zadań,
- 7) wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych i zapewnienie tym organizacjom równych szans w realizacji zadań publicznych poprzez powierzanie i wspieranie coraz większej ilości zadań publicznych z jednoczesnym zapewnieniem odpowiednich środków na ich realizację.

II. Formy współpracy

§ 4

1. Wspieranie i powierzanie zadań publicznych odbywać się będzie po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że odrębne przepisy przewidują inny tryb zlecania.
2. Wspieranie i powierzanie zadań publicznych nie wynikających z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie odbywać się będą na podstawie uchwały Rady Miasta Opola w sprawie określenia trybu zlecania zadań publicznych oraz udzielania dotacji z budżetu miasta Opola, sposobu jej rozliczania oraz kontroli zadań zleconych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i nie działającym w celu osiągnięcia zysku na zadania inne niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
3. Otwarty konkurs ofert będzie przeprowadzany zgodnie z regulaminem wprowadzonym Zarządzeniem Prezydenta i dotyczyć będzie działań realizowanych na terenie miasta Opola lub przez mieszkańców Opola.
4. Organizacje mogą z własnej inicjatywy złożyć ofertę realizacji zadań publicznych.
5. Konsultowanie z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji odbywać się będzie poprzez:
 - udostępnianie projektów uchwał,
 - tworzenie wspólnych zespołów zadaniowych o charakterze doradczym i inicjatywnym.
6. Wydziały merytoryczne przygotowujące projekty uchwał Rady zobowiązane są do skonsultowania ich treści z organizacjami, których działalności statutowej dotyczy przedmiot projektu uchwały.
7. Udzielanie rekomendacji organizacjom współpracującym z Gminą, które ubiegają się o przyznanie lokalu oraz dofinansowania z innych źródeł.
8. Udzielanie przez miasto pomocy organizacjom, takiej jak:
 - udostępnianie w miarę możliwości, na wniosek organizacji, pomieszczeń Urzędu Miasta Opola na organizowanie m.in. spotkań, szkoleń, konferencji i innych,
 - promowanie działalności organizacji oraz pomoc w tworzeniu ich dobrego wizerunku,
 - wspieranie w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych,
 - pomoc w poszukiwaniu środków finansowych z krajowych i międzynarodowych programów pomocowych, a w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - przekazywanie materiałów promocyjnych miasta na wniosek organizacji.

III. Zasady tworzenia i konsultowania rocznego programu współpracy miasta Opola z organizacjami i innymi uprawnionymi podmiotami

§ 5

1. Roczny Program współpracy miasta Opola z organizacjami i innymi uprawnionymi podmiotami tworzy Zespół Konsultacyjny zwany dalej zespołem.
2. Zespół powołuje Prezydent.
3. W skład zespołu wchodzi:
 - 1) przedstawiciele wydziałów merytorycznych Urzędu Miasta Opola,
 - 2) reprezentacja organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Opola.
4. Reprezentacja organizacji pozarządowych wybierana jest spośród osób obecnych na corocznym zebraniu organizacji pozarządowych.
5. Wybrani reprezentanci muszą wyrazić zgodę.
6. Reprezentacja wybierana jest na rok kalendarzowy.
7. Pierwsze posiedzenie zespołu zwołuje koordynator do dnia 31 marca danego roku.
8. Na pierwszym posiedzeniu zespół ustala harmonogram pracy na dany rok.

§ 6

1. Do głównych zadań zespołu należy:
 - 1) diagnoza potrzeb społecznych mieszkańców Opola,
 - 2) wyznaczenie celów i priorytetów rocznego programu współpracy na dany rok,
 - 3) opracowanie projektu rocznego programu współpracy,
 - 4) przeprowadzenie konsultacji projektu programu z organizacjami.

§ 7

Program zostaje przyjęty przez Radę Miasta Opola do 31 grudnia roku poprzedzającego jego realizację.

§ 8

Podanie do publicznej wiadomości informacji o przyjętym rocznym programie współpracy nastąpi poprzez:

- 1) przesłanie informacji o uchwalonym programie współpracy organizacjom działającym na terenie Opola,
- 2) umieszczenie programu:
 - na stronie internetowej Urzędu Miasta Opola,
 - na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Opola,
 - w Biuletynie Informacji Publicznej.

IV. Zasady wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i inicjatywach

§ 9

1. Wydziały merytoryczne będą informowały organizacje, których cele statutowe wiążą się z realizacją określonych zadań miasta, o:
 - 1) pracach nad projektami uchwał regulujących zakres współpracy miasta z organizacjami,
 - 2) działaniach i inicjatywach wymagających współdziałania z organizacjami.
2. Informacje, o których mowa w pkt. 1, będą:
 - 1) przesłane organizacjom działającym na terenie Opola,
 - 2) umieszczane:

- na stronie internetowej Urzędu Miasta Opola,
 - na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Opola,
 - w Biuletynie Informacji Publicznej.
3. Organizacje mogą informować wydziały merytoryczne o:
- 1) planowanych kierunkach działalności i realizowanych programach,
 - 2) potrzebie współdziałania z miastem w ich realizacji.

V. Priorytety współpracy

§ 10

1. Pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej.
2. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych.
3. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.
4. Promocja i organizacja wolontariatu.
5. Porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym.
6. Ochrona i promocja zdrowia.
7. Upowszechnianie kultury fizycznej i krajoznawstwa.
8. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji.
9. Działania na rzecz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami.
10. Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego.
11. Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości.
12. Ratownictwo wodne i ochrona ludności.
13. Nauka, edukacja, oświata i wychowanie.
14. Działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy.

VI. Obszary współpracy

§ 11

Prezydent może powierzyć organizacjom realizację zadań publicznych lub wspierać ich działania w obrębie następujących obszarów:

1. Pomoc społeczna, w tym pomoc osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej.

Cel 1

Wyrównywanie poziomu życia osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Działania:

- organizowanie pomocy rzeczowej i żywnościowej dla rodzin i osób ubogich.

2. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Cel 1

Integracja i zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Działania:

- propagowanie problematyki osób niepełnosprawnych poprzez kampanie społeczne (konferencje, plakaty, billboardy, informatory, publikacje, itp.),
- organizowanie okolicznościowych imprez i spotkań umożliwiających osobom niepełnosprawnym zwiększenie ich aktywności społecznej,
- zapewnienie osobom niepełnosprawnym usług tłumacza języka migowego w kontaktach urzędowych,
- szkolenie osób niewidomych i słabowidzących w zakresie nauki alfabetu Braille'a.

Cel 2

Poprawa stanu fizycznego i psychicznego osób niepełnosprawnych.

Działania:

- zwiększenie dostępu do usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
- usprawnienie fizyczne i umysłowe z elementami edukacji.

3. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych

Cel

Aktywizacja i integracja społeczna różnych środowisk, a w szczególności osób starszych, stymulowanie ich rozwoju osobowego oraz psychicznej i fizycznej sprawności poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej, włączanie do kształcenia ustawicznego działalności kulturalnej, twórczej i krajoznawczo-turystycznej, a także propagowanie aktywnego trybu życia.

Działania:

- prowadzenie kursów i szkoleń, a także integracyjnych spotkań informacyjno-edukacyjnych umożliwiających zwiększenie aktywności społecznej,
- przegląd twórczości artystycznej członków organizacji pozarządowych,
- organizacja różnych form rekreacji i wypoczynku z elementami zajęć sportowych.

4. Promocja i organizacja wolontariatu

Cel

Zwiększenie zaangażowania mieszkańców miasta Opola w działania społeczne o charakterze samopomocowym.

Działania:

- organizacja biur pośrednictwa pracy dla wolontariuszy,
- koordynacja wolontariatu na terenie miasta Opola,
- aktywizacja młodzieży do pracy w wolontariacie,
- szkolenie wolontariuszy,
- promocja idei wolontariatu.

5. Porządek i bezpieczeństwo publiczne oraz przeciwdziałanie patologiom społecznym.

Cel 1

Przeciwdziałanie narkomanii.

Działania:

- realizacja zadań ujętych w Miejskim programie przeciwdziałania narkomanii.

Cel 2

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Działania:

- realizacja zadań ujętych w Miejskim programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Cel 3

Przeciwdziałanie demoralizacji, przestępczości i poprawa bezpieczeństwa mieszkańców na drogach.

Działania:

- organizacja szkoleń, konferencji i spotkań o tematyce prewencyjnej,

- realizacja zadań Miejskiego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego,
- prowadzenie programów prewencyjnych skierowanych do osób starszych, dzieci i młodzieży.

6. Ochrona i promocja zdrowia

Cel

Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców miasta Opola.

Działania:

- ochrona i promocja zdrowia z elementami edukacji zdrowotnej,
- realizacja programów profilaktycznych,
- organizacja festynów, pikników oraz innych imprez promujących zdrowy tryb życia,
- promowanie zdrowego trybu życia poprzez kampanie społeczne (konferencje, plakaty, materiały informacyjne itp.),
- kształtowanie zachowań prozdrowotnych, stylu i warunków życia sprzyjających dobremu samopoczuciu i poprawie zdrowia.

7. Upowszechnianie kultury fizycznej i krajoznawstwa

Cel 1

Rozwój fizyczny dzieci i młodzieży, zapobieganie chorobom układu ruchu, wzmacnianie postawy sportowej u dzieci i młodzieży.

Działania:

- prowadzenie zajęć treningowych,
- udział w zgrupowaniach i obozach szkoleniowych,
- udział we współzawodnictwie sportowym.

Cel 2

Propagowanie kultury fizycznej, krajoznawstwa oraz prozdrowotnego trybu życia.

Działanie:

- organizacja masowych imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych o zasięgu lokalnym, krajowym i międzynarodowym,
- organizacja imprez krajoznawczych.

8. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji

Cel 1

Upowszechnianie i rozwój kultury, wzbogacanie oferty kulturalnej oraz promocja wydarzeń kulturalnych Opola.

Działania:

- organizacja przedsięwzięć kulturalnych oraz widowisk historycznych,
- opracowywanie i wydawanie niskonakładowych wydawnictw historycznych, literackich i artystycznych,
- organizacja konferencji naukowych poświęconych kulturze, historii i tradycji,
- wspieranie procesów edukacyjnych dzieci i młodzieży uzdolnionej artystycznie,
- wspieranie uczestnictwa reprezentantów Opola w wydarzeniach kulturalnych poza terenem miasta.

Cel 2

Ochrona dóbr kultury i opieka nad zabytkami.

Działania:

- realizacja prac remontowo-konserwatorskich wnioskowanych obiektów wpisanych do rejestru zabytków.

9. Działania na rzecz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami

Cel 1

Poszerzanie światopoglądu w duchu międzynarodowego zrozumienia i poszanowania odmienności narodowej, kulturowej i wyznaniowej.

Cel 2

Promocja Opolą, jego potencjału i dokonań we wszelkich dziedzinach.

Cel 3

Rozwój i wzbogacenie form współpracy i wymiany zagranicznej z udziałem możliwie najszerszych grup mieszkańców Opolą.

Działania:

- udział w projektach zagranicznych realizujących cele główne oraz cele poznawcze, krajoznawcze, kulturalne, artystyczne, sportowe i edukacyjne,
- realizacja w kraju, w tym w mieście Opolu, podobnych projektów z udziałem partnerów zagranicznych.

10. Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

Cel 1

Propagowanie stylu życia zgodnego z zasadami ekorozwoju.

Działania:

- opracowywanie i wydawanie materiałów wydawniczych, popularyzujących wiedzę ekologiczną,
- popularyzowanie zagadnień dotyczących ochrony środowiska i przyrody poprzez prowadzenie szkoleń, konferencji, seminariów,
- organizowanie konkursów, wystaw, olimpiad, festiwali upowszechniających wiedzę i postawy ekologiczne oraz estetykę miasta zgodnie z zasadami ekorozwoju,
- projektowanie i wykonanie ścieżek i szlaków przyrodniczych na terenie miasta w ramach istniejących opracowań,
- organizowanie wyjazdów, zajęć terenowych i obozów promujących ekologiczny styl życia,
- realizacja programów nieformalnej i formalnej edukacji ekologicznej.

Cel 2

Kształtowanie zasad realizacji zrównoważonego rozwoju w codziennej praktyce i przyzwyczajeniach społecznych.

Działania:

- organizacja programów i akcji związanych z ochroną środowiska i przyrody,
- organizacja działań o charakterze lokalnym, propagujących racjonalne wykorzystanie i ochronę zasobów przyrodniczych,
- przeciwdziałanie niszczeniu zieleni, tworzenie nowych terenów zieleni oraz obejmowanie ochroną obszarów przyrodniczo cennych,
- realizacja prac badawczych i projektowych związanych z ochroną warunków życia człowieka, ochroną środowiska i przyrody,
- udział w działaniach na rzecz zrównoważonego transportu.

Cel 3

Przeciwdziałanie bezdomności zwierząt oraz ochrona gatunkowa zwierząt i roślin.

Działania:

- działania interwencyjne,
- popularyzowanie zagadnień dotyczących ochrony roślin i zwierząt, poprzez prowadzenie szkoleń, konferencji, seminariów, warsztatów,
- organizowanie działań mających na celu ochronę zwierząt bezdomnych i niewłaściwie traktowanych,
- organizacja akcji przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu zwierząt na środowisko miasta oraz akcji propagujących koegzystencję zwierząt i mieszkańców miasta.

Cel 4

Wspieranie działań zmierzających do recyklingu i odzysku odpadów.

Działania:

- organizowanie społecznych akcji zbiórek odpadów (surowców wtórnych) np. w ramach porządkowania miasta – zbieranie makulatury, puszek, butelek PET – połączone z edukacją ekologiczną oraz zakupem worków, rękawic,
- sporządzanie inwentaryzacji miasta pod kątem np. obecności wraków samochodowych, dzikich wysypisk itp.,
- przygotowywanie baz danych (ewidencji) odpadów i tworzenie aplikacji komputerowych (programów) służących do badania poziomu odzysku (typu „freeware”) celem podejmowania działań zmierzających do ograniczania ich ilości.

11. Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości

Cel

Wspieranie przedsiębiorczości w mieście Opolu.

Działania:

- organizacja szkoleń i warsztatów (w tym specjalistycznych) wspomagających zakładanie/ prowadzenie działalności gospodarczej,
- wspieranie innych inicjatyw mających na celu rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

12. Ratownictwo wodne i ochrona ludności

Cel

Bezpieczeństwo osób przebywających na akwenach oraz uprawiających sporty wodne.

Działanie:

- zapewnienie bezpieczeństwa osób korzystających z kąpielisk na terenie Opola.

13. Nauka, edukacja, oświata i wychowanie

Cel

Rozwój edukacji na wszystkich poziomach kształcenia.

Działania:

- wspieranie procesów edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- organizacja konferencji naukowych poświęconych zagadnieniom edukacyjnym,
- opracowywanie i wydawanie niskonakładowych wydawnictw naukowych, edukacyjnych.

14. Działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy.

Cel

Zapewnienie organizacjom pozarządowym dostępu do profesjonalnych usług szkoleniowych.

Działania:

- szkolenia dla organizacji pozarządowych.

VII. Monitorowanie i sprawozdawczość

§ 12

1. Realizacja programu będzie monitorowana przez koordynatora na podstawie pisemnych sprawozdań, składanych przez wydziały merytoryczne.
2. Wszelkie uwagi dotyczące realizacji programu oraz konieczności jego zmian przedstawiciele organizacji powinni zgłaszać Prezydentowi.
3. Prezydent przedstawi Radzie informację z realizacji niniejszego programu do 31 maja 2010 r.
4. Informacja, o której mowa w ust. 3, zostanie przesłana organizacjom oraz umieszczona na stronie internetowej Urzędu Miasta Opola do 30 czerwca 2010 r.

VIII. Postanowienia końcowe

§ 13

Organizacja wspierana środkami publicznymi z budżetu miasta jest zobowiązana do zamieszczenia w swoich materiałach informacyjnych informacji o finansowaniu lub dofinansowaniu zadania przez miasto.